

MP5

NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR
ÜNİVERSİTESİ
MİMARLIK BÖLÜMÜ

MİMARİ PROJE V

2026-2027 GÜZ

YAŞAYAN
PAYLAŞAN
GELİŞEN
BİR KENT

NİĞDE KENT ÇEPERİNDE TOPLU YAŞAM MERKEZİ

Yürütücü : Yüksek Mimar Ayşe Dilan KOÇ

2026-2027 Güz Yarıyılı- MIM3001 Mimari Proje V

Konu: Niğde Kent Çeperinde Toplu Yaşam Merkezi

Dersin Yürütücüsü: Yüksek Mimar Ayşe Dilan KOÇ

Çalışma Alanı

Niğde/ Merkez Kumluca Köyü

Ada/ Parsel No: 221/1 216/1

Kumluca'da Farklı Yoğunlukların ve Yaşam Biçimlerinin Bir Aradılığı

Dersin Amacı: Proje, Niğde kent merkezinin çeperinde yer alan Kumluca bölgesinin doğal ve topografik özellikleri dikkate alınarak, farklı gelir gruplarına, yaş gruplarına ve yaşam biçimlerine cevap verebilen karma ve bütünlük bir toplu yaşam çevresinin tasarlanmasını amaçlamaktadır.

Çalışmada, kent merkezinden uzaklaşan yerleşim alanlarının yalnızca konut üretim alanları olarak değil; barınma, sosyalleşme, çalışma, dinlenme, rekreasyon ve ortak yaşam pratiklerini destekleyen yeni yaşam çevreleri olarak ele alınması beklenmektedir.

Proje alanının farklı kotlara sahip olması, yerleşim kararlarının topografya ile birlikte düşünülmesini gerektirmektedir. Bu bağlamda düşük, orta ve yüksek katlı yapılaşma biçimlerinin bir arada kullanılması; yapı yoğunluğu, silüet, manzara, güneşlenme, mahremiyet, erişilebilirlik ve açık alan sürekliliği açısından değerlendirilecektir.

Tasarım Problemi

Niğde kentinin gelişme eğilimleri, kent merkezinden çeperlere doğru farklı yapılaşma biçimlerinin ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Kumluca çevresinde ise villa tipi düşük yoğunluklu yapılaşma ile yüksek katlı konutların aynı gelişme alanı içerisinde karşılaşması, yeni bir yerleşim modelinin sorgulanmasını gerekli kılmaktadır.

Bu doğrultuda temel tasarım problemi: “Kent merkezinden uzak, topografik olarak farklı kotlara sahip bir çeper alanında; farklı yapı yoğunluklarını, konut tiplerini ve ortak yaşam alanlarını bir araya getiren nitelikli bir toplu yaşam çevresi nasıl tasarlanabilir?” şeklinde tanımlanmaktadır.

Proje kapsamında öğrencilerden, yüksek katlı yapılaşmayı tek başına yoğunluk çözümü olarak görmek yerine, düşük ve orta yoğunluklu konutlarla birlikte çalışan bütüncül bir yerleşim sistemi geliştirmeleri beklenmektedir.

Tasarım Yaklaşımı

Projede üç temel yapılaşma karakterinin birlikte değerlendirilmesi önerilmektedir:

A. Düşük Yoğunluklu Yerleşim

- 1–2 katlı villa/avlulu konutlar
- Özel açık alanlar
- Bahçe ve peyzaj ilişkisi
- Daha yüksek mahremiyet
- Topografyaya uyumlu yerleşim

B. Orta Yoğunluklu Yerleşim

- 3–5 katlı apartman/konut blokları
- Ortak avlular
- Yarı özel açık alanlar
- Komşuluk ilişkilerini destekleyen mekânlar

- Yaya öncelikli ara mekânlar

C. Yüksek Yoğunluklu Yerleşim

- 8–12 kat aralığında değerlendirilebilecek konut yapıları*
- Daha yoğun konut dokusu
- Ortak sosyal alanlarla desteklenen yaşam modeli
- Manzara ve silüet ilişkisi
- Düşey yaşam ile yatay açık alanların dengelenmesi

***Kat yükseklikleri öğrencinin tasarımına ve alanın imar/planlama koşullarına göre kesinleştirilecektir.**

“Toplu Yaşam Merkezi” Kavramı

Proje yalnızca konutlardan oluşmayacaktır.

Toplu Yaşam Merkezi, konut birimleri ile ortak kullanım alanlarını bir araya getiren, farklı yaş gruplarının karşılaşmasını sağlayan ve gündelik yaşamın gereksinimlerini mümkün olduğunca yerleşim içerisinde karşılayan karma kullanımlı bir yaşam çevresi olarak ele alınacaktır.

Merkezde;

- sosyal yaşam,
- eğitim,
- kültür,
- spor,
- çalışma,
- rekreasyon,
- çocuk ve gençlik,
- yaşlı kullanıcılar,
- günlük ticaret ve hizmetler gibi işlevlerin konut alanlarıyla ilişkisi araştırılacaktır.

Toplu Yaşam Merkezi

- Çok amaçlı salon
- Toplantı / seminer mekânı
- Ortak çalışma alanı
- Kütüphane / okuma alanı
- Çocuk etkinlik alanı
- Gençlik alanı
- Hobi ve üretim atölyeleri
- Yaşlılar için gündüz kullanım alanı
- Ortak mutfak / yemek alanı
- Sosyal buluşma alanları

Ticaret ve Günlük Hizmetler

- Market
- Kafe
- Restoran / yemek alanı
- Küçük ölçekli dükkânlar
- Kuaför vb. gündelik hizmet birimleri
- Eczane / sağlık danışma birimi
- Girişimci / küçük işletme birimleri

Spor ve Rekreasyon

- Açık spor alanları
- Çok amaçlı spor sahası
- Fitness / spor salonu
- Çocuk oyun alanları
- Gençlik spor alanı
- Yürüyüş ve koşu parkuru
- Açık hava etkinlik alanı
- Dinlenme alanları
- Peyzaj alanları

Topografik farklılıklar;

- teraslar,
- seyir alanları,
- amfiler,
- merdivenli meydanlar,
- rampalar,
- yeşil koridorlar,
- yaya rotaları

Ulaşım ve Otopark

Yerleşim içerisinde **araç ve yaya hareketlerinin birbirinden mümkün olduğunca ayrıştırılması** hedeflenecektir.

Araç sistemi

- Ana araç girişi
- İkincil araç bağlantıları
- Acil durum ulaşımı
- Otopark
- Servis / yükleme alanları
- Ziyaretçi otoparkı

Yaya sistemi

- Ana yaya aksı
- Konutlara ulaşım
- Toplu yaşam merkezine ulaşım
- Meydan ve açık alan bağlantıları
- Engelsiz erişim
- Bisiklet rotaları

aracılığıyla tasarımın bir parçası haline getirilecektir.

Tasarımda Beklenen Temel Sorular

1. Kent çeperinde yeni bir yaşam merkezi nasıl oluşturulabilir?
2. Düşük ve yüksek yoğunluklu yapılaşmalar nasıl birbirine bağlanabilir?
3. Villa ile yüksek katlı konut arasında hangi mekânsal geçişler kurulabilir?
4. Topografya yerleşim kararının belirleyicisi nasıl olabilir?
5. Yüksek yapıların kent silüetine etkisi nasıl kontrol edilebilir?
6. Konutlar yalnızca bağımsız birimler olarak mı, yoksa bir komşuluk sistemi içerisinde mi ele alınmalıdır?
7. Farklı yaş gruplarının karşılaşılabileceği ortak mekânlar nasıl tasarlanabilir?
8. Özel, yarı özel, yarı kamusal ve kamusal alanlar arasında nasıl bir mekânsal hiyerarşi kurulabilir?

9. Araç ağırlıklı bir yerleşim yerine yaya odaklı bir yaşam çevresi nasıl oluşturulabilir?
10. İklimsel veriler ve yerel koşullar tasarım kararlarını nasıl etkileyebilir?
11. Yerleşimin kente eklemelenmesi nasıl sağlanabilir?
12. “Toplu konut” ile “toplu yaşam” arasındaki fark mimari olarak nasıl görünür hale getirilebilir?

Projede Beklenen Çıktılar

Analiz

- Kent ölçeğinde konum analizi
- Yakın çevre analizi
- Ulaşım analizi
- Topografya analizi
- Güneş/rüzgâr analizi
- Manzara ve silüet analizi
- Mevcut yapılaşma ve yoğunluk analizi
- Sosyal ve kullanıcı analizi

1/5000 veya uygun ölçekte

Kentsel bağlam ve ulaşım ilişkisi

1/1000

Arazi kullanım ve yerleşim kararı

1/500

Vaziyet planı

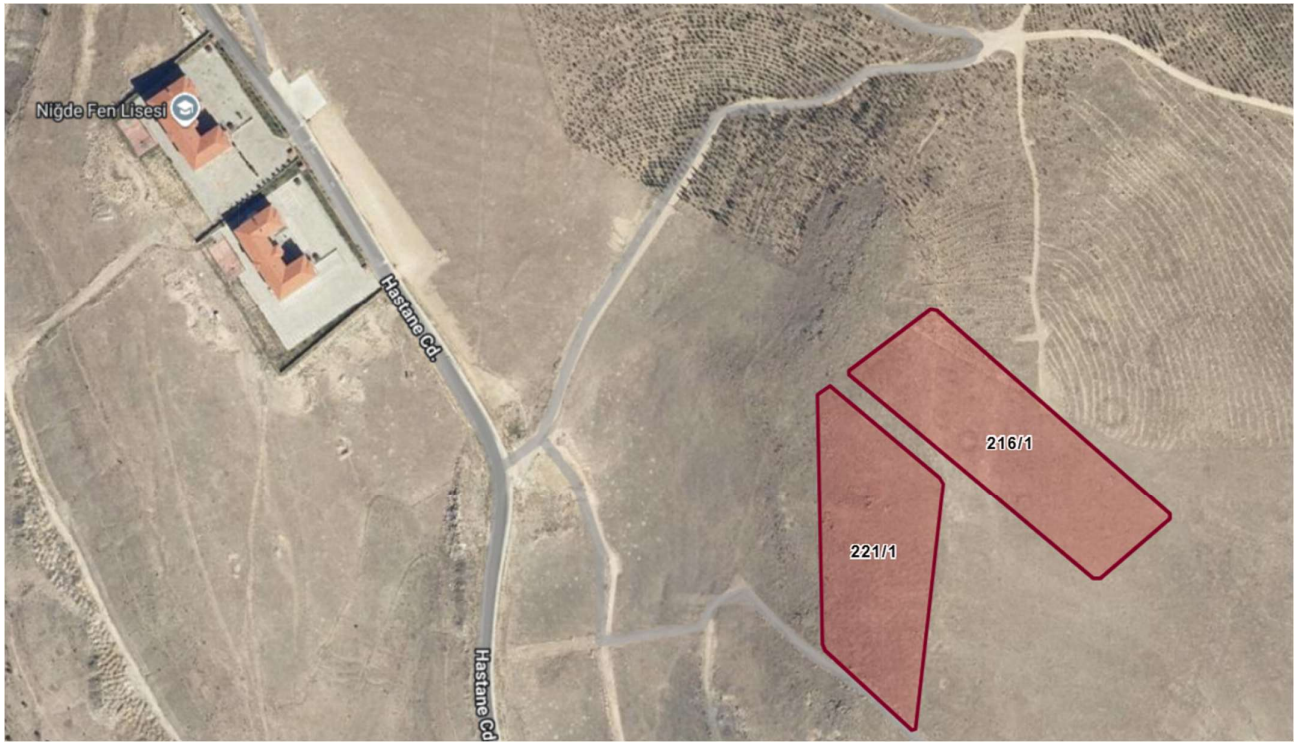
1/200

- Konut tipleri
- Toplu yaşam merkezi
- Açık alanlar
- Otopark ve ulaşım sistemi

1/100 / 1/50

Seçilen yapı/ların mimari çözümleri.

- Planlar
- Kesitler
- Topografya ile yapı ilişkisini gösteren kesitler
- Silüet
- 3B model
- Maket
- Tasarım sürecini gösteren eskiz ve alternatifler

Şekil 1. Çalışma Alanı Google Earth Görüntüsü

2025-2026 Güz Yarıyılı - MIM 3001 Mimari Proje V Haftalık İçerik ve Değerlendirme

HAFTA	İÇERİK	DEĞERLENDİRME
1. hafta	Tanışma – Programın tanıtılması ve tartışma- Dikey eskiz atölyesi	Uygulama Notu (%10)
2. hafta	Kaynak araştırması. Proje hakkında geliştirilen fikirleri yansıtan örnek projelerin sunumu.	Atölye Notu*
3. hafta	Analiz çalışmaları-çevre analizleri Çalışma maketinin sunulması	
4. hafta	İlk Eskizler- öneriler 1/500 Leke çalışmaları	
5. hafta	1/500 Leke çalışmaları	
6. hafta	Vaziyet planı çalışmaları, planlar	
7. hafta	1/500 Planlar -kesitler	
8. hafta	Konsept/sunum paftası, Analiz Paftası, Vaziyet Planı, Planlar, Kesitler, Görünüşler, Maket	Ara Sınav Notu (%20)
9. hafta	Vaziyet planı, planlar, kesitler, görünüşler, maket, 3D	Atölye Notu*
10. hafta	Vaziyet planı, planlar, kesitler, görünüşler, maket, 3D	
11. hafta	Vaziyet planı, planlar, kesitler, görünüşler, maket, 3D	Atölye Notu*

12. hafta	Vaziyet planı, planlar, kesitler, görünüşler, maket, 3D	
13. hafta	Vaziyet planı, planlar, kesitler, görünüşler, maket, 3D	
14. hafta	Tüm paftalar	
15. Hafta	Teslim koşulları jüri tarihinden önce ilan edilecektir	Genel Sınav Notu (%40)

ÖNEMLİ NOTLAR:

Atölye: Toplam 11 atölye dersinde verilen notların ortalaması Atölye notu* (%30) olarak değerlendirilir. Öğrencinin 3 atölye dersine girmeme hakkı bulunmaktadır. Girilmeyen atölyeler ortalama hesabına alınmaz. Öğrenci atölye dersinde istenilen çalışmaları getirmediği ve kritik almadığında, yoklamaya imza atsa bile derse girmedi olarak sayılır. Öğrencinin 7 ve daha üstü hafta atölye dersine girmemesi/kritik almaması durumunda Devamsız olarak işaretlenir. Final jürisine katılamaz. Üniversitemiz yönetmeliği gereğince, SAĞLIK RAPORU DEVAM YERİNE GEÇMEZ.

Uygulama (Eskiz Sınavı), Ara Jüri ve Final Jürisi: Bu sınavlara katılmayan öğrenciler Girmedi olarak işaretlenir ve notu 0 sayılır. Devamsızlığa sayılmaz.